

Wunderbaum wil te veel zeggen met 'Venlo'

RECENSIE, Hein Janssen

Gepubliceerd op 22 juni 2009 16:12, bijgewerkt op 16:12

De titel van de voorstelling komt overeen met de plaats waar hij gespeeld wordt: *Venlo*. Maar niet voor lang. Na de zomer slaat theatergroep Wunderbaum zijn tent op in steden als Rotterdam, Delft, Utrecht, Amsterdam en Gent. Over hoe lokale gemeenschappen in elkaar zitten, en hoe de democratie daar werkt. Daarover gaat *Venlo*, niet geheel toevallig gemaakt in de stad waar Geert Wilders (PVV) vandaan komt en waar veel mensen op hem stemmen. Maar dat doen ze tegenwoordig ook in Volendam, Den Helder en Rotterdam.

Wie zijn die mensen, waarom zijn ze ontevreden, waarom zijn ze misschien wel bang? En kunnen de bevlogen theatermakers van Wunderbaum daar een antwoord op geven? Met die vragen neem je plaats in de prefab-tent die is neergezet op een veldje in het centrum van Venlo.

Daarin wordt een toneelstuk opgevoerd, waarvan het publiek onderdeel is. Vanavond wordt namelijk door de trotse wethouder van Cultuur (Marleen Scholten) een kunstwerk onthuld. In haar witte mantelpak straalt ze een en al goedwillende redelijkheid en optimisme uit. Zij is zo'n typische lokale wethouder van PvdA- of Groen Links-huize, die denkt dat kunst in de openbare ruimte verbreedert en tot nadenken stemt.

In de tent zit de plaatselijke bevolking aan het bier en de worst. Aanwezig ook de sponsor, tevens bouwondernemer (Matijs Jansen), de korpschef van politie (Walter Bart) en een overspannen lerares (Maartje Remmers). Vooraf wordt een film vertoond, waarin gewone Venlonaren vertellen wat zij van hun stad ('Venlo is niks, maar overal is het niks') en van kunst in de openbare ruimte vinden ('Een wip en schommels – dat kinderen kunnen spelen, dat is belangrijker dan kunst')

Al die types worden authentiek en soms aandoenlijk gespeeld door amateurtoneelspelers. Maar na de onthulling, met fanfareband De Mootwörm, raken de gemoederen verhit. Onder invloed van te veel bier komen de verhoudingen op scherp te staan. Tenslotte ontaardt alles in een grote volkswoede waarin vooral de wethouder het moet ontgelden. Er is dan intussen veel aan de orde gekomen: de privéproblemen van de personages, het onderlinge wantrouwen, machtsmisbruik. In een directe confrontatie tussen de lerares en de wethouder wordt de laatste verweten wel aan kunst te doen, maar niet te zorgen voor meer blauw op straat, meer handen in de zorg. De sponsor blijkt behoorlijk seksueel gefrustreerd, en de korpschef hangt zijn lul in een glas bier. Dat alles af en toe onderbroken door onvervalste, stampende, Venlose carnavalskrakers (bierentieten-bierentieten-bierentieten).

De teksten van Venlo zijn gebaseerd op gesprekken ter plaatse, het toneelwerk van Werner Schwab en publicaties van onder meer John Gray en Bas Heijne. Joachim Robbrecht heeft daarvan een geheel gemaakt, dat uiteindelijk veel te zwaar is, te veel invallen kent en te veel onderwerpen ook. Die bovendien nog eens behoorlijk dik aangezet worden gespeeld; zo is het verbeterde cynisme van Maartje Remmers als lerares echt over de top. Alleen Marleen Scholten als de wethouder bouwt haar rol erg knap op, zonder enige vorm van karikatuur. Haar pogingen om de burger 'uit zijn middelmatigheid te redden' zijn, hoewel tot mislukken gedoemd, tenminste geloofwaardig.

'Wij hopen dat de voorstelling Venlo oproept tot verantwoordelijkheidszin', stelt Wunderbaum in de flyer. Lofwaardig, maar te hoog gegrepen. En waarschijnlijk ook niet echt een taak voor het theater.

Venlo door Wunderbaum. In tent op Speelpleq Venlo t/m 27 juni. Tournee vanaf 7 oktober.